

VARGEL VE PLANYACI

TANIM

Çeşitli büyüklükte makine parçalarının yüzeylerini kaba ve orta incelikte talaş kaldırarak işleyen kişidir. (Planya, tablanın ileri-geri hareketi ile, vargel ise bıçakların ileri-geri hareketi ile talaş kaldırma işlemini yapar.)

A- GÖREVLER

- Yüzeyi işlenecek makine parçalarının teknik resimlerini okuyup inceler,
- İş için gerekli malzemeyi belirler ve sağlar,
- Teknik resim veya örneğe göre yüzey işlemlerini yapar.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Vargel ve planya tezgahları ve kalemleri,
- Tezgah mengenesi, zımpara tezgahı, matkap tezgahı,
- Çeşitli eğe ve katerler, markalama aletleri,
- Kesme hızı ve ilerleme cetveli, testere makinesi,
- Ölçme ve kontrol aletleri (metre, kumpas, mikrometre, komparatör vb.),
- İş bağlama araçları (civata, mengene) gibi araç ve gereçleri kullanır.

VARGEL VE PLANYACI

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Vargel ve planyacı olmak isteyenlerin;

- El becerisi olan,
- Şekil ilişkilerini algılayabilen,
- Güçlü bir görsel belleğe, süregelen işlerden sıkılmayan bir yapıya sahip ve dikkatli

kimseler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Meslek; toz, yağ ve gürültünün yoğun olduğu ortamlarda tam gün çalışmayı gerektirir. Çalışma yeri atölye, fabrika gibi kapalı ortamlardır. Çalışma genellikle ayakta ve yalnız sürdürülür. Zaman zaman çalışma arkadaşlarıyla iletişim halindedir.

VARGEL VE PLANYACI

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi, yeterli müracaat olması durumunda mesleki eğitim merkezlerinde “Makine Teknolojisi” alanı “Vargel ve Planyacılık” dalında verilmekte iken modüler program çalışması sonucu Vargel ve Planyacılık adı altında eğitim verilmemektedir.

Dosyada yer alan bilgiler eğitimin verildiği tarihdeki araştırılan bilgileri kapsamaktadır.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

- Çıraklık eğitimine başlayabilmek için;
- En az ilköğretim okulu mezunu olmak,
 - 14 yaşını doldurmuş olmak,
 - Bünyesi ve sağlık durumu gireceği mesleğin gerektirdiği işleri yapmaya uygun olmak,
 - Eğitim görmek istediği meslekte bir işyeri bulmak ve işveren ile çıraklık sözleşmesi imzalamak gerekmektedir.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Vargel planyacılık mesleğinin eğitim süresi ilköğretimden sonra 2 yıl, lise ve daha üst düzeyde genel eğitimden sonra ise 1 yıldır.

Eğitim süresince öğrenciler,

- Vargel ve planyacılıkta kullanılan alet ve makinelerin kullanımları, fonksiyonları ve temizliğini,
- Teknik resim araç ve gereçleri ile çizim tekniklerini, ölçülerin okunmasını,
- Yapım ve montaj resimleri çizimini, kroki çizmeyi,
- Parçaların yapımını ve perspektif resimlerini çizmeyi, teknik resimle ifade edilen makine parçalarını kafasında canlandırabilmeyi,
- Tezgahları kullanmayı, kanal açmayı, set ve kademe yapmayı öğrenirler.

Meslek eğitiminde meslek dersleri dışında adaylar Türkçe, Matematik, Meslek Matematiği, İşletme Bilgisi ve Kooperatifçilik, Toplam Kalite Yönetimi gibi genel bilgi dersleri de alırlar.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE DİPLOMA

- Çıraklık eğitimini tamamlayanlara eğitim sonunda katıldıkları kalfalık sınavında başarılı olmaları durumunda "Kalfalık Belgesi" verilir.

VARGEL VE PLANYACI

E - ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

- Meslek ile ilgili işyerleri Metal-İş kolunun yoğun olduğu illerde bulunur. Ancak bunlar sayıca çok fazla olmadığından bu meslekte iş olanağı sınırlıdır.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, asgari ücretin net tutarının yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden aşağı olmamak üzere ücret verilir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

- Eğitim sonrası ustalık seviyesine ulaşan kişiler genellikle asgari ücretin 1.5-2 katı dolaylarında gelir elde ederler. Mesleki başarı ve deneyimler ile piyasa koşullarının durumu elde edilen gelir ile doğru orantılıdır.
- Bir işverene bağlı olmaksızın kendi işyerini açanların gelirleri aldıkları siparişe göre değişir.

VARGEL VE PLANYACI

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Mesleki eğitim merkezlerinden kalfa olarak mezun olanlar bir işyerinde çalışıp aynı zamanda teorik eğitimlerine de devam edebilirler. İlköğretim (ortaokul) mezunu kalfa ve ustalar, mesleki ve teknik açık öğretim lisesine devam ederek, meslek lisesi diploması alabilirler. Mesleğinde ustalık eğitimi çalışma süresi 2 yıldır.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Meslekte usta ve usta öğretici unvanlarına yükselmek mümkündür. Ustalık belgesine sahip olanlar veya bunları işyerlerinde çalıştıranlar bağımsız işyeri açabilirler. Ayrıca, işyerinde çırak çalıştırması için de "Usta Öğretici" belgesine sahip çalışanın olması zorunludur.

BENZER MESLEKLER

- Tornacı,
- Frezeci,
- Tesviyeci.

VARGEL VE PLANYACI

H- EK BİLGİLER

Planyalama: Çeşitli büyüklükte makine parça, gövde ve kalıplarının alt ve üst plakalarının yüzey işlemlerinde parça hareketli, kalemler sabit olmak üzere talaş kaldırma işlemidir.

Vargelleme: Küçük makine parçalarının yüzey işlemlerinde parça sabit, kalem hareketli olmak üzere talaş kaldırma işlemidir.

GÖREV

- İş organizasyonu yapar,
- Çevre koruma önlemleri alır,
- İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin faaliyetleri uygular,
- Kalite Yönetim Sistemi kurallarına uygun çalışır,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

I- KAYNAKÇA

- TC. Milli Eğitim Bakanlığı Vargel-Planyacılık Çıraklık ve Kalfalık Eğitimi Programları,
- Milli Eğitim Bakanlığı Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Ağustos-1993,
- Metal Sanayi İş Gruplandırma Sistemi,
- Meslek elemanları,
- 3308 Sayılı Kanun,
- Çıraklık eğitimi program kitapçığı,
- “Çıraklık ve Yaygın Eğitim Faaliyetleri” Milli Eğitim Bakanlığı Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Ankara – 1999,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) Üyesi Kuruluşlar.

İ -AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr
- Ulusal Meslek Bilgi Sistemi <http://mbs.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, <http://www.osym.gov.tr/>
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.